

Årsrapport 2024

Høgskulen for grøn utvikling

Årsrapport 2024

Innhold

1	Styrets beretning	2
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
3	Årets aktiviteter og resultater	7
3.1	Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning.....	7
3.2	Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon	10
3.3	Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet	11
3.5	Midler tildelte over kap. 231, post 21	12
4	Styring og kontroll i virksomheten.....	12
5	Vurdering av fremtidsutsikter	14
6	Foreløpig årsregnskap 2024	16
7	Vedlegg 1 - Ledelseskommentarer 2024	17

1 Styrets beretning

Ledelseskommentarer: Vedlegg 1.

Styret

Høgskolens styre:

Olav Sande	Styreleder (til og med mai 2024)
Tone Åslaug Kringeland	Nestleder (til og med mai 2024) Styreleder (fra juni 2024)
Ingve Berntsen	Styremedlem (til og med mai 2024) Nestleder (fra juni 2024)
Bodil Irene Gunnarsdotter Nordjore	Styremedlem
Hanna Bruland	Styremedlem, studentrepresentant (våren 2024) Vara, studentrepresentant (høsten 2024)
Margita Ulrika Birgitta Nässlander-Jansson	Styremedlem, studentrepresentant (høsten 2024)
Rhys Evans	Styremedlem, ansattrepresentant (til og med juni 2024)
Johan Barstad	Varamedlem, ansattrepresentant (til og med juni 2024) Styremedlem, ansattrepresentant (fra juli 2024)
Tomas Brage	Varamedlem, ansattrepresentant (fra juli 2024)

Rektor, Dag Jørund Lønning, og økonomi- og administrasjonsmedarbeider, Maria Helene Bryne, har møtt fast på styremøtene. Styret har hatt fire møter og håndtert 30 bokførte saker i 2024.

Endringer i styret fra februar 2025: Tone Åslaug Kringeland er ute av styret. Gunn Haraldseid er ny styreleder, og Geir Sverre Braut er nytt styremedlem.

Styrets vurdering av måloppnåelse og resultater

2024 har vært et år preget av både utfordringer og fremgang for HGUt. Sentrale mål i 2024 var økt studentrekruttering, godkjenning av høgskolens systematiske kvalitetsarbeid, styrket økonomi, forberedelser mot institusjonsakkreditering og opprettholdelse av FOU-portefølje.

Styret har fulgt utviklingen tett og oppfordret til nødvendige tiltak for å sikre høgskolens videre vekst og utvikling. Styret vurderer at måloppnåelsen samlet sett er tilfredsstillende, gitt institusjonens forutsetninger og rammebetingelser. Det er en utfordring at NOKUT fortsatt finner mangler med høgskolens systematiske kvalitetsarbeid. Tiltak for å rette opp manglene vil derfor ha høy prioritet i 2025.

Studentrekruttering

Studentrekrutteringen har vært en utfordring, men høsten 2024 viste en positiv utvikling med økt antall nye studenter. Som en institusjon utenfor Samordna Opptak og med begrensede markedsføringsressurser, møter HGUt utfordringer knyttet til synlighet. Markedsføringsbudsjettet er avgrenset, og gjør at valg av promoteringskanaler må være poengterte og målrettede. Erfaringene de siste årene viser at tradisjonell annonsering har liten effekt. Derimot har følgende tiltak vist seg effektive:

1. Synlighet i offentlig debatt og i media (redaksjonelt)
2. Synlighet på møter og konferanser (foredrag)
3. Fornøyde studenter som fungerer som ambassadører
4. En oppdatert og brukervennlig nettside kombinert med synlighet på sosiale medier

Til tross for institusjonens størrelse har høyskolen fått betydelig medieoppmerksomhet og etablert seg som en relevant kunnskapsformidler.

Kvalitetsarbeid

Vår/sommer 2024 gjennomførte NOKUT et tilsyn med høyskolens systematiske kvalitetsarbeid. I desember samme år ble tilsynsrapporten lagt frem for NOKUTs styre, som konkluderte med at HGUt har vesentlige mangler i sitt kvalitetssystem. HGUt har fått ett år på seg til å opprette manglene, og må gjennomgå et nytt tilsyn. Revisjon av kvalitetssystemet har høy prioritet, og styret er aktivt involvert i dette og skal sikre at kvalitetssystemet oppfyller både interne og eksterne krav. I 2025 vil HGUt gjennomføre et arbeidsseminar for ansatte og studentrepresentanter for å videreutvikle kvalitetssystemet. Styret vil følge dette arbeidet tett frem mot det kommende tilsynet.

Institusjonsakkreditering

HGUt har de siste årene arbeidet for unntak fra kravet om institusjonsakkreditering for å få statstilskudd. I 2024 ble det opplyst om en fristforlengelse til og med 2030. Dette gir høyskolen verdifull tid til å arbeide målrettet med akkrediteringskravene, som vil være en av høyskolens viktigste prioriteringer i årene fremover. Den første prioriteringen vil være å få godkjent høyskolens systematiske kvalitetsarbeid.

Økonomi

Økonomien har i flere år vært en utfordring for HGUt, men flere tiltak har bidratt til en positiv utvikling de siste årene. Studentinntektene har økt noe sammenliknet med fjoråret, og økt aktivitet innen foredrag og oppdragsvirksomhet har ytterligere bidratt til å styrke økonomien. Kombinasjonen av dette, god økonomistyring og kostnadskontroll, har ført til en merkbart bedre økonomisk situasjon og økt likviditet de siste årene.

Forskning og utvikling (FoU)

Alle aktive forskningsprosjekter ved HGUt er tett knyttet til høyskolens satsingsområder innen egen fagretning. Arbeidet preges av høy kvalitet, noe som gjenspeiles i gode resultater og tilbakemeldinger på prosjektene. HGUt er mest rettet mot aksjonsforskning, og vår publisering/formidling skjer mest gjennom foredrag og populærvitenskapelige kanaler. Vi har også en bred prosjektportefølje, både nasjonalt og internasjonalt. Høyskolens fokus på sirkulær økonomi, regenerativt (naturfornyende) landbruk og lokalsamfunnsutvikling har blitt svært godt mottatt. Dette har resultert i mange oppdrag knyttet til kurs og foredrag om disse temaene. HGUt har i 2024 deltatt i rundt 30 EØS-prosjekter,

hvorav flere ble avsluttet i løpet av året. Neste hovedutlysning av EØS-prosjekter er forventet ved årsskiftet 2025/2026. I mellomtiden er HGUt engasjert i flere mindre prosjekter.

Gjennomføring av budsjettet

HGUt har hatt en forsvarlig økonomistyring i 2024. Budsjetterte inntekter var på kr 7 960 000, mens faktiske inntekter endte på kr 7 967 177. Studentinntektene var lavere enn forventet grunnet færre nye søkere, men dette ble oppveid av økte prosjektinntekter. Budsjetterte kostnader var kr 7 119 764, mens faktiske kostnader var kr 6 780 832. Lavere lønnskostnader enn forventet var hovedårsaken til dette. Det budsjetterte årsresultatet var kr 820 236, mens det foreløpige årsregnskapet viser et overskudd på kr 1 184 763. Styret anser dette som et positivt resultat, særlig sett i lys av de økonomiske utfordringene høyskolen har hatt tidligere.

Vesentlige forhold av betydning for resultatet og utfordringer innenfor utdanning og forskning

Andre forhold som har hatt betydning for resultatene, er lansering av rektors nye bok Jordboka forhagen, som utforsker temaet regenerativt hagebruk. Boka har skapt stor interesse og engasjement, og lå på bestselgerlisten i flere uker på rad. I forbindelse med utgivelsen har rektor hatt en travel periode med medieopptredener, inkludert et besøk på God Morgen Norge, samt flere avisoppslag og podcastintervjuer. Boken har også vært sentral på en hektisk lanseringsturné, som har bidratt til å øke oppmerksomheten til høyskolen og det viktige temaet regenerativt jordbruk. Styret håper oppmerksomheten på sikt kan bidra til økt studentrekruttering.

Innenfor utdanning har den største utfordringen vært å formalisere et kvalitetssystem som oppfyller eksterne krav. Styret har støttet en omfattende revisjon av kvalitetssystemet, inkludert tydeligere kvalitetsområder, og styrket oppfølging av læringsmiljø og studentopptak.

Den største utfordringen innen FoU er at hovedutlysningen av nye EØS-prosjekter ikke skjer før årsskiftet 2025/2026.

Fremtidsutsikter

Økonomi og likviditet har styrket seg jevnt de siste årene. Men videre vekst er avhengig av studenttilstrømming og eksterne finansieringskilder. HGUt er nå i forhandlinger med en gruppe regionale investorer i Rogaland som ønsker å støtte vårt arbeid med regenerativ utvikling med 1,2 millioner i året i perioden 2025-2030. Dette vil gi et viktig økonomisk handlingsrom, og samtidig kunne styrke vårt arbeid for økt rekruttering av studenter.

Styret vil fortsette å støtte tiltak som sikrer en bærekraftig utvikling og vekst av institusjonen.

Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

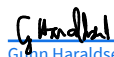
HGUt arbeider kontinuerlig med å sikre likestilling, hindre diskriminering og forbedre tilgjengeligheten. HGUt er en liten organisasjon som i 2024 har hatt 5 fast ansatte og 2 midlertidig ansatte. Fem ansatte er menn (71 %) og to er kvinner (29 %). To av de fire som sist ble ansatt, er kvinner. HGUt har fokus på likevekt mellom kjønn over tid.

Det er ingen kvinner i faglige toppstillinger eller førstestillinger. Alle ansatte, uavhengig av kjønn og etnisitet, har samme rettigheter når det gjelder lønn, arbeidsvilkår, forfremmelser og utviklingsmuligheter i organisasjonen. Lønn fastsettes etter statens tariffavtale og blir vurdert på grunnlag av erfaring, utdanningsnivå og stilling hos hver ansatt.

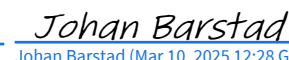
Konklusjon

Styret vurderer at HGUt har oppnådd tilfredsstillende resultater i 2024, til tross for utfordringene institusjonen har møtt. Arbeidet med kvalitetssystemet og studentrekruttering vil ha høy prioritet i 2025, samtidig som høyskolen fortsetter å styrke sin forskningsaktivitet og samfunnsrelevans. Styret vil følge utviklingen tett og bidra til HGUt sin videre vekst.

Beretning signert av styret:

Gunn Haraldseid (Mar 11, 2025 09:27 GMT+1)
Gunn Haraldseid
Styreleder
(sign)

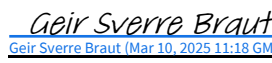

Ingve Berntsen (Mar 11, 2025 12:13 GMT+1)
Ingve B. Berntsen
Nestleder
(sign)

Johan Barstad (Mar 10, 2025 12:28 GMT+1)
Johan Barstad
Styremedlem
(sign)

Bodil Irene (Mar 10, 2025 12:56 GMT+1)
Bodil Irene
Gunnarsdotter Nordjøre
Styremedlem
(sign)

Margita Nässlander-Jansson (Mar 10, 2025 12:54 GMT+1)
Margita U. B.
Nässlander-Jansson
Styremedlem
(sign)

Dag Jørund Lønning (Mar 10, 2025 12:04 GMT+1)
Dag Jørund Lønning
Daglig leder
(sign)

Geir Sverre Braut (Mar 10, 2025 11:18 GMT+1)
Geir Sverre Braut
Styremedlem
(sign)

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Om virksomheten og samfunnsoppdraget

Høgskulen for grøn utvikling (HGUt) skal være en aktiv og sentral kunnskapsleverandør for nyskapende og livskraftige regioner og lokalsamfunn. Gjennom landets eneste bachelorprogram i nyskaping og regenerativ utvikling søker HGUt å utdanne endringsagenter. HGUt ønsker å utruste studentene med evner til å betrakte de sosiale, kulturelle og naturlige ressursene rundt seg med nyskapende og regenerativt blikk.

Gjennom utdanningen ved HGUt lærer studentene at samfunn og kultur kan endres i grønnere retning gjennom bevisst planlegging og handling. Målet er å gi studentene ferdigheter og perspektiver som gjør dem i stand til å være aktive pådrivere i sine egne lokalsamfunn, livssituasjoner og miljø.

HGUt har en hovedvisjon om å være en ledende leverandør av regenerative utviklingsstrategier for nyskapende og fremtidsrettet (lokal)samfunnsutvikling.

Kunnskap for utvikling! er høyskolens viktigste kunnskapstilnærming. Med dette slagordet ønsker HGUt å tydeliggjøre den institusjonelle rollen som kunnskapsaktør i utviklingsprosesser og

vektleggingen i undervisningen. I alle kurs utforskes og synliggjøres det handlingsrommet mennesket har til å påvirke, endre og nyskape gjennom aktiv bruk av kunnskap. Både når det gjelder de nære og de mer utvidede omgivelsene.

HGUt har et aktivt forskningsmiljø og har ansvar for å formidle relevant og oppdatert kunnskap til studentene. Det jobbes også aktivt med å inkludere studenter i forskningsarbeidet der dette er mulig.

Lokalisering, organisasjonsform, organisasjonsstruktur og ledelse

HGUt har lokale midt i Bryne sentrum. Lokalisering i det historiske og svært iøynefallende Serigstadbygget gir et godt utgangspunkt for synlighet og tilgjengelighet.

Høgskulen for grøn utvikling er en selveiende stiftelse, og er en offentlig godkjent privat høyskole som tilbyr fleksible høyskolestudier med fokus på naturnær verdiskaping og lokalsamfunnsutvikling.

Styret er høyskolens øverste organ, og skal sørge for at virksomheten drives i samsvar med lover og forskrifter.

Rektor har det overordnede ansvaret for den daglige driften.

Utvalgte hovedtall

Antall årsverk:

Høgskolen hadde 7 ansatte i 2024. Totalt 4,4 årsverk.

Dag Jørund Lønning	Rektor / Professor / Studieleder Regenerativ landbruk, Nyskaping og utviklingsarbeid 1 og 2
Johan Barstad	Forsker/Studieleder Økonomi og samfunn og Sirkulær økonomi og verdiskaping
Rhys Evans	Førsteamanuensis/Studieleder Landskap og utvikling og Hest i næring.
Mara Helene Bryne	Økonomi- og administrasjonskonsulent
Anders Lerberg Kopstad	Forsker / underviser Regenerativt landbruk
Tomas Brage	Førsteamanuensis/studieleder Regenerativ samfunnsutvikling 1 og 2
Monica Birkeland Fuglestad	Studiekonsulent

Studenttall:

Antall studenter på de ulike fagene i 2024

Fag	Kode	Vår	Høst
Regenerativ samfunnsutvikling I (første år BA)	RS1	0	7

Regenerativ samfunnsutvikling II (første år BA)	RS2	0	5
Landskap og Utvikling	LSUT	0	0
Regenerativt Landbruk	RL	13	14
Sirkulær økonomi og verdiskaping	SØV	0	4
Økonomi og samfunn (ØKS)	ØKS	0	0
Hest i Næring HiN	HiN	0	0
Nyskaping I (tredje år BA)	NY 1	7	0
Nyskaping II (tredje år BA)	NY 2	5	2
Totalt		25	32

Totale inntekter og total tildeling fra Kunnskapsdepartementet:

Det foreløpige årsregnskapet viser ei driftsinntekt på kr 7 967 177. Disse består hovedsakelig av statstilskudd, studieavgift og oppdragsmidler.

HGut mottok kr 3 073 000 i tilskudd fra Kunnskapsdepartementet.

Foreløpig årsresultat viser et overskudd på kr 1 180 896

Statistikk er tilgjengelig på nettsidene til DBH.

3 Årets aktiviteter og resultater

HGut har som mål å være en aktiv partner for utvikling av kunnskap, kompetanse og entreprenørskap i norske lokalsamfunn. Dette har HGut jobbet aktivt med gjennom forskningsaktivitet og utviklingsarbeid.

HGut tilbyr undervisning på høyskolenivå innen nyskaping, regenerativ samfunnsutvikling og regenerativt landbruk, og er tilgjengelig for studenter i hele landet.

3.1 Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Overordnede mål

HGut tilbyr studier for nyskapere innenfor naturnært landbruk, for bygde- og lokalsamfunnsutviklere, etablerere, for rådgivere og tilretteleggere, og til de som ønsker å jobbe med utviklingsoppgaver i organisasjonsliv eller offentlig sektor.

Hovedmålet er å utdanne endringsagenter. Studentene skal lære å se med nye øyne på de ressursene de har rundt seg, og de skal lære å ta i bruk disse ressursene på nye måter for å bli aktive utviklere og pådrivere i forhold til egen livssituasjon og miljø.

Undervisningen er basert på forskningsbasert kunnskap innenfor pedagogikk, nyskaping/entreprenørskap, bygdeutvikling, landbruks-/bygdeøkonomi, antropologi,

samfunnsgeografi, økologi og miljølære. HGUt vektlegger *utviklingskompetanse* både i forskning og formidling, og har *Kunnskap for utvikling!* som hovedvisjon. I tråd med denne visjonen skal studiene synliggjøre og gi grunnleggende kunnskap om det handlingsrom vi har som menneske til å påvirke fremtida i positiv retning.

Studiene tilbys både på heltid og deltid, og er lagt opp slik at de kan gjennomføres av yrkesaktive studenter. Opptaket skjer på grunnlag av generell studiekompetanse, realkompetanse eller 23/5-regelen.

Eksamensresultater og tilbakemeldinger fra studentene har vært positive, og de fleste som starter studiene fullfører. Det er svært få stryk på eksamen. Resultatene er kvalitetssikret med bruk av interne og eksterne sensorer på avsluttende eksamener.

Studier, studenter og studiepoeng

I 2024 hadde HGUt 57 registrerte studenter på 30-poengsenheter, en økning fra 52 i 2023. Det er derimot en nedgang i produserte studiepoeng, fra 760 i 2023 til 540 i 2024. Dette skyldes i hovedsak en økning i studenttallet høsten 24. HGUt har bare eksamen på våren, så denne økningen vil ikke gi utslag i produserte studiepoeng før 2025.

HGUt har i kalenderåret 2024 hatt studenter på studiene Regenerativ samfunnsutvikling, Nyskaping og utviklingsarbeid 1 og 2, Regenerativt landbruk og Sirkulærøkonomi og verdiskaping. De fleste søkte opptak til enkeltemner høsten 2024.

Gjennom fleksibel, samlingsbasert undervisning, der studentene kan velge mellom fysisk og digital deltakelse, er HGUt tilgjengelig for studenter i hele landet. HGUt har erfart at hovedvekten av søkerne er relativt voksne, mens andelen søkere direkte fra videregående skole er lav. Å nå mer effektivt ut til yngre studenter med tilbudet vårt er en prioritet i årene fremover.

HGUt vil satse på en helhetlig og kostnadseffektiv rekrutteringsstrategi for å øke synligheten og fremheve fleksibiliteten i studietilbudet. Bruken av sosiale medier, nettsider og målrettet innhold rettet mot relevante grupper vil være sentralt i strategien. Samtidig vil det være viktig å fremheve høyskolens unike posisjon innenfor regenerativ utvikling og dens rolle som et ledende senter for regenerative prinsipper.

Fagmiljø

HGUt har et sterkt fagmiljø innenfor lokalsamfunnsutvikling og regenerativ utvikling, og har i 2024 vært involvert i flere forskningsprosjekter knyttet til temaer som regenerativt landbruk, social farming (grønn omsorg), bærekraftig vern og stell av skoger, og lokal samfunnsutvikling og involvering, både nasjonalt og internasjonalt. Erfaringer fra disse prosjektene er aktivt integrert i undervisningen for å sikre at studentene får forskningsbasert kunnskap av høy kvalitet.

Høyskolens internasjonale kontakter og nettverk er i stadig utvikling, med deltakelse i EU-programmer, COST-nettverk, EØS-programmer, internasjonale kunnskapsnettverk og via invitasjoner til å holde foredrag på internasjonale konferanser og seminarer.

HGUt satser aktivt på nyskapende og regenerativ utvikling. Det er registrert økende interesse for temaet, og HGUt vil fortsette å utvikle fagmiljøet på dette området.

Studieprogresjon

Tre studenter ble uteksaminert med ferdig BA i 2024, hvorav to fullførte til normert tid. Undervisningen er samlingsbasert, noe som gir fleksibilitet for de fleste studentene, som gjerne kombinerer studier med jobb. Noen velger derfor å studere deltid.

Opptak av undervisningen legges ut i Teams, og er tilgjengelige for studentene hele studieåret. Fleksibiliteten dette gir bidrar til at flere studenter fullfører på normert tid.

Tett oppfølging og god dialog med studentene under og mellom samlingene er viktig for å sikre studieprogresjon.

Organisasjonens arbeid for å sikre studentenes læringsutbytte

Målet med utdanningen er å gi studentene ferdigheter og perspektiver som gjør dem i stand til å drive aktivt utviklingsarbeid i sine lokalsamfunn og -miljø. Studentene lærer at samfunn og kultur kan endres i grønnere retning gjennom bevisst planlegging og handling.

Utdanningen gir grunnleggende og handlingsrettet kunnskap om utviklingsarbeid og sosial, kulturell og økonomisk verdiskaping. Mobiliseringsarbeid er også sterkt vektlagt. Studiene fremmer nysgjerrighet, skaperglede, kreativitet og entreprenørskap, og legger opp til samarbeid med forvaltning, nærings- og organisasjonsliv.

De obligatoriske emnene er lagt opp som to bolker, hver på 30 studiepoeng. BA-studiet kan på den måten tas på deltid med 30 studiepoeng per år, eller på heltid med 60 studiepoeng per år, slik at hele graden kan gjennomføres på 3 til 6 år. Undervisningen foregår gjennom samlinger én eller to ganger i måneden fra september til juni, og mappeevaluering brukes som vurderingsform for å sikre jevnt arbeid gjennom året.

Bacheloroppgaven på 20 studiepoeng skal være et selvstendig utviklingsrelatert arbeid som synliggjør studentenes kunnskap om og forståelse av verdiskapingsprosesser og kjeder/nettverk fra idé til produkt/tiltak/virksomhet. Arbeidet skal også synliggjøre at studenten har grunnleggende kunnskap om datainnsamling og forskningsmetode. Det legges vekt på å involvere BA-studenter aktivt i FoU-arbeid der dette er mulig. Slik involvering gir bred tematisk kunnskap og utvidet kjennskap til forskningsmetode. Studenten får utnevnt personlig veileder fra fagstaben.

Oppbygging av bachelorstudiet i nyskaping og regenerativ utvikling:

Emne	Studiepoeng
Studieår 1: Regenerativ samfunnsutvikling (obligatorisk): Grunnleggende utviklingstenking, metodekunnskap, innføring i utviklingsarbeid	60
Studieår 3: Nyskaping og utviklingsarbeid (obligatorisk): Kreativitet, ressursutvikling, produktutvikling, selvvalgt bacheloroppgave	60
Studieår 2: Valgfrie emner	
Økonomi og samfunn: Økonomisk metode i samfunnsperspektiv, fremveksten av økonomifaget	30
Sirkulær økonomi og verdiskaping: Verdenspotensialet i sirkulærøkonomi, hvordan skape verdier basert på gjenbruk, fokus på regenerativt landbruk, fremtidsrettede driftsformer. Praktisk rettet	30
Landskap og utvikling: Møte mellom menneske og fysisk miljø, landskap som ressurs, utforsker nye utfordringer og potensial	30
Regenerativt landbruk: Samspill mellom menneske og de mangfoldige naturressursene i landbrukslandskapet, bygger på grunntankene i Jordbøkene av Dag Jørund Lønning	30

Hest i næring: Går nærmere inn i et bredt spekter av hestevirksomhet og måter å bruke hesten i næringsutvikling, bred forståelse av hesten sin rolle i norsk bygdeliv og identitet	30
---	----

Forskningskvalitet på institusjonens satsingsområde

Alle forskningsprosjekter, aktive og nylig avsluttede, er knyttet til høyskolens faglige satsingsområder, nyskaping og regenerativ samfunnsutvikling. Dette gir tett samsvar mellom teoretisk utvikling og fou-satsinger og våre ansatte får gode rom for vedvarende faglig utvikling. Vi har generelt gode resultater og tilbakemeldinger i prosjektene.

HGUs forskningsformidling er i stor grad rettet mot populærvitenskapelige arenaer. Våre prosjekt og satsinger er knyttet opp mot engasjerte enkeltmennesker så vel som organisasjons- og næringsliv i Norge og utlandet, og det er en målsetning for oss å publisere i former som er anvendelige for denne typen aktører. De mest relevante resultatindikatorne er derfor dekking av prosjekt i media. Prosjektaktivitetene har fått mye oppmerksomhet, og har ført til debatt om tema høyskolen satser på.

Samspill mellom forskning og utdanning

Det er tett samspill mellom forskning og utdanning ved HGU, der alle forelesere er aktive i flere forskningsprosjekter. Denne forskningen formidles direkte til studentene, og deler av pensum er basert på eget forskningsarbeid. Studentene kan delta direkte i prosjektene dersom det er mulighet for det, for å gi dem erfaring med prosjektarbeid innen høyskolens fagområder. Ved studentdeltakelse gis det praktisk rettet kompetanse som bygges opp av teoretisk kunnskap fra forelesninger.

Høyskolen har et formelt krav om at alle forelesere skal være involvert i oppdragsforskning for å fremme kompetanse i staben og sikre inntektsgrunnlaget. Fagstaben holdes løpende oppdatert på aktive prosjekter, og har mulighet til å bidra til videreutvikling av prosjektene.

3.2 Sektormål 2: Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon

HGU er en liten, men viktig aktør i det høyere utdanningslandskapet i Norge. Høyskolen har hatt betydelig relevans innenfor flere sentrale og fremvoksende samfunnsfelt i landet.

Utdanning av lokalutviklere

Med et særlig blikk på det lille lokalsamfunnet, har HGU gjennom 20 år utdannet samfunnsutviklere: Personer som evner å se med nyskapende blikk på det brede lokale ressursgrunnlaget og med det endre det bestående eller sette i gang det nye nedenfra.

HGU er den eneste høyere utdanningsinstitusjonen i landet som tilbyr denne typen utdanning. Selv om studenttallet per kull er relativt lavt, med mellom 3 og 12 ferdige bachelorstudenter per år, har kandidatene våre ofte en avgjørende betydning i sine lokalsamfunn. De har startet nye bedrifter, bygd opp kollektive samfunnsinitiativ og spilt en nøkkelrolle i både kulturlivet og frivillig sektor.

Høyskolen har fortsatt kontakt med mange tidligere studenter, og de fremhever alle bachelorstudiet ved HGU som en avgjørende faktor for tiltakene og virksomhetene de har etablert. Slik er vår lille høyskole en spydspiss i det som har vært kjernen i distriktpolitikken i lang tid, og det uavhengig av politisk styring. Stortingsmeldingene har understreket dette, og det er knappst politisk uenighet i

dag om at vekstkraften må komme nedenfra. I småsamfunnet kommer nysatsing fra engasjerte, brennende og kreative mennesker som evner å se muligheter og potensial i egne omgivelser, og det til tross for tunge, overordnede trender i retning videre sentralisering og regionalisering.

Våre kandidater er de eneste med spesialkunnskap i steds- og samfunnsutvikling nedenfra, og er derfor uhyre viktige i å oppfylle overordnede nasjonale mål om bosetting og aktivitet i hele landet (inkludert småstedet og «utbygda»).

Utdanning for en grønn fremtid

Vi lever i en tid med omfattende kriser som krever raskere og større endringer enn noen gang tidligere. Disse endringene handler ikke bare om hvilke energikilder vi skal bruke i fremtida, men om vårt forhold til naturen og ikke-menneskelig liv.

Samfunnet – lokalt, nasjonalt og globalt – har et kritisk behov for nyskapere på dette feltet, mennesker som tør å utfordre etablerte sannheter og søke nye tilnærminger til hvordan verdier, fellesskap og trivsel kan skapes uten å ødelegge naturressursene rundt oss. Dette krever aktivt samarbeid med de produktive kreftene i naturen.

Ved HGUt har vi utviklet en unik bachelorgrad som utdanner regenerative nyskapere. Ordet regenerativt betyr fornyelse, og regenerativ utvikling handler om nærings- og samfunnsutvikling innenfor de rammene naturen setter. Livet i naturen er selvgående og tuftet på de nærliggende ressursene. Det må menneskesamfunnet også være. Vår bachelorgrad i nyskaping og regenerativ utvikling er enestående både i Norge og internasjonalt.

Gjennom studiet skal studentenes kreative og skapende evner mobiliseres for å utvikle ideer og konkrete tiltak som kan lede oss mot et mer naturnært samfunn. Interessen for regenerative løsninger vokser raskt, og HGUt har hatt en ledende rolle i utviklingen av dette fagfeltet i Norge. Spesielt innenfor regenerativt landbruk – et landbruk som øker naturmangfoldet både under og over bakken og som gir økt lagring av karbon i jorda – har høyskolen spilt en sentral rolle de siste årene. Høyskolens fagmiljø har stått bak fem store konferanser og publisert seks populære fagbøker om temaet. Dette har også vært en viktig del av flere EØS-prosjekter i samarbeid med en rekke europeiske partnere.

Regenerative tilnærminger er den viktigste grunnen til at studenter søker seg til HGUt. Gjennom kombinasjonen av nyskaping og regenerativ utvikling søker vi utviklingsrommene som ligger i aktivt samarbeid med de fantastiske, produktive kreftene i naturen. Her fins det veldige potensial for både små- og storsamfunn, og våre kandidater vil stå i fronten i årene fremover når disse skal identifiseres og utvikles.

3.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

For å nå ut til flest mulig tilbyr HGUt digital undervisning via Teams. Samtidig har vi campus sentralt i Bryne. Denne lokaliseringen gir et godt utgangspunkt for å bli mer synlige og tilgjengelige. Med et solid kollektivtilbud og mange sosiale tilbud i nærområdet, ser høyskolen et potensial for å tiltrekke flere studenter som ønsker et faglig sterkt og fremtidsrettet grunnlag.

Et viktig mål for HGUt er at kunnskapen som produseres og formidles skal komme til aktiv anvendelse i lokale og regionale utviklingsprosesser. I tillegg satser høyskolen på internasjonale prosjekter, hvor samarbeid med europeiske partnere bidrar til å utvikle og styrke det faglige grunnlaget.

Langsiktig økonomisk planlegging

Budsjettet til HGUt skal reflektere satsingen på forskning og utdanning. Vårt mål er en bærekraftig og solid økonomi som støtter opp om våre aktiviteter. Som en liten institusjon med relativt lav omsetning, arbeider høyskolen målrettet for å styrke den økonomiske situasjonen og skape rom for videre utvikling av både stab og kapasitet innen forskning og utdanning.

Styrking av fagmiljøet

HGUt har et spisset faglig fokus på regenerativ samfunnsutvikling og vil fortsette å bygge staben innen dette feltet. Per i dag er det ingen planer om å utvide det faglige fokuset med nye grader, men det arbeides aktivt for å styrke og videreutvikle eksisterende faglig satsing. Gjennom faglig fordypning, samarbeid og økt forskningsaktivitet skal HGUt sikre at en forblir en sentral aktør innen sitt felt.

3.5 Midler tildelte over kap. 231, post 21

HGUt har ikke mottatt tiltaksmidler over kap. 213, post 21. Vårt eneste tilskudd er ordinært statstilskudd (kap. 260, post 70).

4 Styring og kontroll i virksomheten

Risikovurdering

HGUt gjennomførte en risikokartlegging høsten 2024 i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Formålet med kartleggingen er å identifisere potensielle risikofaktorer, feil og mangler for å iverksette forebyggende tiltak før uønskede hendelser oppstår. Risikovurderingen omfatter blant

annet ytre miljø, fysisk, kjemisk og biologisk arbeidsmiljø, mellommenneskelige forhold samt materielle verdier.

Ved vurdering av risiko benyttes en skala som kombinerer sannsynlighet (1-5) og konsekvens (1-5). Risiko kategoriseres deretter i tre nivåer: lav (grønn: 1-4), moderat (gul: 5-8/9) og høy (rød: 9/10-25). Risikokartleggingen i 2024 viste kun lav risiko (grønn kategori), men HGUt har likevel vurdert noen risikoområder med høyest sannsynlighet for forekomst, og som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater. Disse vurderes nærmere nedenfor:

1. Oppdragsforventninger

- Krav til inntjening kan gi psykisk belastning.
- Eksisterende tiltak/vern: Tydelig bestilling/annonse ved nyansettelser. Jevnlige internmøter. Fordeling av oppgaver og tilrettelegging ved nyansettelse. Kan strukturere arbeidet selv.
- Planlagte tiltak: Kartlegging av organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø i 2025. Rutine for opplæring av nyansatte.

2. Balansen mellom arbeid og privatliv

- Fleksibel arbeidstid kan gi utfordringer i å skille jobb og fritid.
- Eksisterende tiltak/vern: Har mulighet for fleksibilitet med planlagt tid (fastsatt) og selvstendig (fleksibel) arbeidstid som ansatte styrer selv.
- Planlagte tiltak: Kartlegging av organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø i 2025.

3. Fjernundervisning og ergonomi

- Langvarig stillesittende arbeid kan føre til (eller forverre) belastningsskader.
- Eksisterende tiltak/vern: Gjennomført kartlegging i ergonomi sist i 2023. Gode muligheter for variasjon i undervisningstiden (trenger ikke stå over lengre tid). Mulighet til å anskaffe nødvendig arbeidsutstyr og hjelpemidler).
- Planlagte tiltak: Gjennomføre dokumentert opplæring for ansatte i ergonomi i 2025. Rutine på at nyansatte får opplæring innen ergonomi.

4. Alenearbeid og hjemmekontor

- Begrenset sosial kontakt med kollegaer kan gi negativt stress og mental belastning.
- Eksisterende tiltak/vern: Avklaring ved oppstart om en liker å arbeide alene.
- Planlagte tiltak: Kartlegging av organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø i 2025.

5. Reiser til andre land/lokasjoner

- Helseutfordringer, ulykker og sikkerhetsrisiko.
- Eksisterende tiltak/vern: Rolleavklaring: tilby undervisning i arbeidstiden, ikke hele døgn ved praksissamlinger.
- Planlagte tiltak: Rutiner for arbeidsreiser utenlands (smittevern, vaksinasjon, uroligheter, etc.) Vurdere om reiser kan erstattes med digitale alternativer.

Avdekkede mangler/risikoområder som behøver oppfølging/tiltak overføres til virksomhetens tiltaksplan. Fortrinnsvis skal det tilstrebes sannsynlighetsreducerende tiltak før konsekvensreducerende.

Risikokartleggingen skal revideres fortløpende ved endringer, eller minst en gang i året.

Vurdering av styring og kontroll

HGUt har et effektivt system for styring og kontroll tilpasset institusjonens egenart. Høyskolen er en liten, oversiktlig organisasjon med tre kjerneoppgaver: utdanning, forskning og formidling. Dette gir gode forutsetninger for å opprettholde en strukturert og transparent styringsmodell.

Styret har en sentral rolle i høyskolens virksomhet og møtes 3-5 ganger årlig. I hvert styremøte presenteres oppdaterte regnskapsrapporter med resultat- og balanseopplysninger, samt informasjon om studentrekruttering, undervisning, FoU og andre sentrale områder. Styret mottar også all relevant dokumentasjon som gjelder økonomisk rapportering til DBH, som gjør at alle innrapporterte data er pålitelige og sporbare.

Gitt høyskolens beskjedne størrelse og gjennomsiktighet, har det ikke vært behov for omfattende systematiske kontrolltiltak utover de eksisterende strukturene. Styret har løpende tilgang til oppdatert informasjon og kan enkelt etterspørre ytterligere dokumentasjon ved behov. Regnskaps- og resultatoppfølging er alltid oppdatert, relevant og pålitelig, og administrasjonen er tilgjengelig for å svare på eventuelle spørsmål.

Internkontroll og kvalitetssikring

HGUt har flere utvalg som bidrar til god styring og kontroll:

- **LMU (Læringsmiljøutvalget)** – arbeider for å sikre et godt læringsmiljø for studentene.
- **KALV (Utvalg for kompetanse, administrasjon, læring og vurdering)** – har ansvar for oppfølging og sikring av akquisisjon, aktive prosjekter, studia/forelesninger, studenthenvendelser og HMS.
- **STUT (Studieutvalget)** – har ansvar for utvikling og kvalitetssikring av studietilbudet, og drøfting av overordnede kunnskapsstrategier.

Oppsummering

HGUt har gode rutiner for risikovurdering, styring og kontroll som sikrer etterlevelse av lover og regler, pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon, og effektive mekanismer for å avdekke eventuelle feil og mangler. Gjennom sin struktur og organisering sikrer høyskolen en transparent og ansvarlig drift, der alle sentrale aktører har tilgang til nødvendig informasjon for god styring og oppfølging.

HGUt har ellers ingen andre vesentlige forhold som departementet må kjenne til.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Både på kort og lang sikt er de faglige planene å konsolidere HGUt som en nyskapende og uredde aktør i kunnskapskampen for et grønnere fremtidssamfunn.

I 2025 vil videreutvikling av kvalitetssikringssystemet frem mot godkjenning være høyt prioritert. Generelt er nye og strengere formelle krav til drift alltid en utfordring for en så liten høyskole som HGUt. Vi har likevel demonstrert over lang tid at vi evner å levere på alle kvalitetskrav, og er trygge på at vi med strategiske tiltak vil fortsette å møte disse kravene i årene fremover.

Økonomisk stabilitet er en vedvarende utfordring for en liten, privat høyskole med begrenset statsstøtte. Selv om HGUt nå står sterkere økonomisk enn tidligere, vil vi rette økt oppmerksomhet mot studentrekruttering for å sikre videre vekst og langsiktig bærekraft.

For å nå våre mål vil vi fortsette å utvikle og tilpasse utdanningstilbudet i tråd med samfunnets behov, styrke rekrutteringsarbeidet og jobbe systematisk med kvalitetsutvikling. Gjennom en helhetlig strategi og målrettede tiltak legger vi et solid fundament for videre vekst og styrket posisjon i årene som kommer.

Vedtatt budsjett 2025

Vedtatt budsjett for 2025 reflekterer høyskolens strategiske satsinger og overordnede prioriteringer. Budsjettet er utformet for å sikre økonomisk bærekraft, videre utvikling av utdanningstilbudet og en styrket posisjon i sektoren.

	Budsjett 2025
Driftsinntekter	
Studieavgift	1 084 380
Statstilskudd	2 593 000
Tilskudd fra investorgruppe	1 200 000
Prosjektinntekter	1 300 000
Foredrag	300 000
Sum driftsinntekter	6 477 380
Driftskostnader	
Varekostnad	25 000
Lønnskostnader	4 300 000
Avskrivninger	6 000
Husleie	500 000
Renhold	4 000
IKT, årsavgifter, utstyr, bistand,	500 000
Regnskap og revisjon	60 000
Innleid undervisning og annen fremmed tjeneste	100 000
Reise, diett	100 000
Reisekostnader studier og prosjekter	150 000
Reklame, markedsføring	85 000
Andre kostnader	30 000
Periodisk evaluering	61 000
Sum driftskostnader	5 921 000

Driftsresultat	556 380
Netto finanskostnad	5 000
Årsresultat	551 380

Hovedtrekk i budsjettet

- **Driftsinntekter:**
Totale driftsinntekter for 2025 er budsjettert til kr 6 477 380, hvor de største inntektskildene er statstilskudd, prosjektmidler, tilskudd fra investorgruppe og studieavgifter. Inntekter fra foredragsvirksomhet gir også viktige bidrag til finansieringen.
- **Driftskostnader:**
Totale driftskostnader er budsjettert til kr 5 921 000. Hovedpostene inkluderer lønnskostnader, husleie, og IKT-relaterte kostnader. Øvrige kostnader dekker blant annet innleid undervisning, reiseutgifter, markedsføring og periodisk evaluering.
- **Prioriterte satsinger:**
 - **Studentrekruttering og markedsføring:** For å styrke rekrutteringsarbeidet og øke studenttallet er det satt av kr 85 000 til reklame og markedsføring.
 - **Kvalitetssikring og evaluering:** For å videreutvikle kvalitetsarbeidet er det avsatt kr 61 000 kroner til periodisk evaluering.
 - **Styrking av administrasjon og fagstab:** Lønnskostnader er den største utgiftsposten, og det er tatt hensyn til pensjonering i fagstaben, nyansettelse og styrking av administrasjonen.
- **Økonomisk resultat:**
Budsjetter driftsresultat for 2025 er kr 556 380, og etter netto finanskostnader forventes et årsresultat på kr 551 380. Dette gir HGUT et økonomisk handlingsrom for videre utvikling av kjerneaktivitetene.

Gjennom dette budsjettet sikrer HGUT en sunn økonomisk drift samtidig som vi ivaretar strategiske mål om vekst, kvalitet og bærekraftig utvikling.

6 Foreløpig årsregnskap 2024

Foreløpig årsregnskap	2024
Driftsinntekter	
Offentlige tilskudd	3 073 000
Inntekt fra tilskudd og overføringer	3 766 000
Salgsinntekter	1 128 000
Foredrag	0

Sum driftsinntekter	7 967 000
Driftskostnader	
Varekostnad	22 000
Lønnskostnader	4 318 000
Avskrivninger	172 000
Nedskrivninger	0
Andre driftskostnader	2 269 000
Sum driftskostnader	6 781 000
Driftsresultat	1 186 000
Netto finanskostnad	5 000
Årsresultat	1 181 000

7 Vedlegg 1 - Ledelseskommentarer 2024

LEDELSESKOMMENTARER

2024

Ledelseskommentar 2024

Høgskulen for grøn utvikling – stiftelse (HGUt)

Regnskapet for Høgskulen for grøn utvikling (HGUt) for 2024 er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Det er utarbeidet i henhold til de oppstillingsplaner og krav til regnskapsrapporteringer fastsatt av Kunnskapsdepartementet, uten avvik.

Regnskapet gir et dekkende bilde av høyskolens økonomiske stilling. For 2024 viser resultatet et overskudd på kr 1 180 896. Dette må regnes som et veldig godt resultat, særlig med bakgrunn i utfordringer knyttet til rekruttering av nye studenter.

Omtale av avvik mellom budsjett og regnskap

HGUt har i 2024 hatt en samlet driftsinntekt på kr 7 967 177, med hovedinntektskilder fra statstilskudd, studieavgifter og prosjekttinntekter. Statstilskuddet utgjorde kr 3 073 000. Studentinntektene var lavere enn budsjettet grunnet redusert rekruttering. Budsjetterte studentinntekter var kr 1 150 000, mens årsresultatet viser kr 846 000.

Driftskostnadene på kr 6 780 832 var lavere enn budsjettet (kr 7 119 764). Dette skyldes hovedsakelig lavere lønns- og reisekostnader, samt reduserte utgifter til innleid undervisning.

Vesentlige endringer i resultat- og balanseposter i forhold til tidligere år

Prosjektinntektene er 1 million kroner høyere i 2024 enn året før. På kostnadssida finner vi den største endringen under «andre driftskostnader». Spesielt var postene for reisekostnader lavere enn året før.

I balansen er det posten for periodiserte prosjektmidler som har den største endringen. Dette skyldes innbetalinger av tidligere inntektsføre midler. Bankinnskuddene er også betydelig høyere enn tidligere år. Gjeldsposten Forskudd fra kunder er ellers også mye lavere enn foregående år.

Gjennomførte og planlagte investeringer

Høyskolen har ikke hatt noen gjennomførte eller planlagte investeringer i 2024.

Disponering av overskudd/underskudd

Overskuddet fra driften vil bli benyttet til å styrke institusjonens økonomiske buffer og videreutvikle undervisningstilbudet. Prioriterte områder inkluderer kvalitetsarbeid/institusjonsakkreditering, styrking av fagstaben og studentrekrutteringstiltak.

Høyskolens revisor

Høgskulen for grøn utvikling benytter Alf Danielsen ved Bryne Revisjon som ekstern revisor.

Rektor/daglig leder

Bryne, 11.02.2025

Årsrapport 2024

Final Audit Report

2025-03-11

Created:	2025-03-10
By:	Maria Helene Bryne (mhb@hgut.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAscdfEgzpECmSzIDxmYIXIYR6oBEi0Z77

"Årsrapport 2024" History

- Document created by Maria Helene Bryne (mhb@hgut.no)
2025-03-10 - 10:12:58 AM GMT
- Document emailed to Dag Jørund Lønning (djl@hgut.no) for signature
2025-03-10 - 10:13:05 AM GMT
- Document emailed to gunnharaldseid61@gmail.com for signature
2025-03-10 - 10:13:05 AM GMT
- Document emailed to gausland@hotmail.com for signature
2025-03-10 - 10:13:05 AM GMT
- Document emailed to johan@hgut.no for signature
2025-03-10 - 10:13:06 AM GMT
- Document emailed to bodil.budeie@gmail.com for signature
2025-03-10 - 10:13:06 AM GMT
- Document emailed to maggie_nj@hotmail.com for signature
2025-03-10 - 10:13:06 AM GMT
- Document emailed to geir.sverre.braut@sus.no for signature
2025-03-10 - 10:13:06 AM GMT
- Email viewed by bodil.budeie@gmail.com
2025-03-10 - 10:13:42 AM GMT
- Email viewed by gunnharaldseid61@gmail.com
2025-03-10 - 10:13:45 AM GMT
- Email viewed by geir.sverre.braut@sus.no
2025-03-10 - 10:17:50 AM GMT

 Signer geir.sverre.braut@sus.no entered name at signing as Geir Sverre Braut
2025-03-10 - 10:18:30 AM GMT

 Document e-signed by Geir Sverre Braut (geir.sverre.braut@sus.no)
Signature Date: 2025-03-10 - 10:18:32 AM GMT - Time Source: server

 Email viewed by Dag Jørund Lønning (djl@hgut.no)
2025-03-10 - 10:56:20 AM GMT

 Document e-signed by Dag Jørund Lønning (djl@hgut.no)
Signature Date: 2025-03-10 - 11:04:00 AM GMT - Time Source: server

 Email viewed by johan@hgut.no
2025-03-10 - 11:27:53 AM GMT

 Signer johan@hgut.no entered name at signing as Johan Barstad
2025-03-10 - 11:28:24 AM GMT

 Document e-signed by Johan Barstad (johan@hgut.no)
Signature Date: 2025-03-10 - 11:28:26 AM GMT - Time Source: server

 Email viewed by maggie_nj@hotmail.com
2025-03-10 - 11:52:51 AM GMT

 Signer maggie_nj@hotmail.com entered name at signing as Margita Nässlander-Jansson
2025-03-10 - 11:54:48 AM GMT

 Document e-signed by Margita Nässlander-Jansson (maggie_nj@hotmail.com)
Signature Date: 2025-03-10 - 11:54:50 AM GMT - Time Source: server

 Signer bodil.budeie@gmail.com entered name at signing as Bodil Nordjore
2025-03-10 - 11:55:58 AM GMT

 Document e-signed by Bodil Nordjore (bodil.budeie@gmail.com)
Signature Date: 2025-03-10 - 11:56:00 AM GMT - Time Source: server

 Signer gunnharaldseid61@gmail.com entered name at signing as Gunn Haraldseid
2025-03-11 - 8:27:01 AM GMT

 Document e-signed by Gunn Haraldseid (gunnharaldseid61@gmail.com)
Signature Date: 2025-03-11 - 8:27:03 AM GMT - Time Source: server

 Email viewed by gausland@hotmail.com
2025-03-11 - 11:10:55 AM GMT

 Signer gausland@hotmail.com entered name at signing as Ingve Berntsen
2025-03-11 - 11:13:03 AM GMT

 Document e-signed by Ingve Berntsen (gausland@hotmail.com)

Signature Date: 2025-03-11 - 11:13:05 AM GMT - Time Source: server

 Agreement completed.

2025-03-11 - 11:13:05 AM GMT